

Кайрин Аскан

95°

Ана је мужа упознала за време његовог одмора у њеном завичају. Имала је тада навику да броји басамке свих степеништа уз која се пење. Већ тада, још пре него што је упознала свога мужа, који ју је на крају повео у Немачку, прекорачивала је на сваком степеништу претпоследњи басамак. Убројала би и претпоследњу степеницу, али не би стала на њу, јер ће се иначе десити несрећа.

Анини родитељи умрли су пре више година, мајка несрећним случајем, отац од алкохола, од тада она броји басамке степеништа уз која се пење, а претпоследњу степеницу прекорачивала је одувек, откад зна за себе..

У Немачкој станује с мужем на трећем спрату. Иде сваки дан у куповину, а када се врати из куповине, броји степенице и прекорачује претпоследњу и када су торбе тешке.

Ујутро, пре него што сече хлеб, прекрсти се. Не верује више у бога, али се прекрсти пре него што сече хлеб, дотакне чело, трбух, рамена када муж не види, дотакне их брзо. Сваког јутра одсече три кришке, две за њега и једну за себе. Мрве поједначно купи са даске за хлеб, усисава их са прста док их све не покупи. Кришке хлеба ставља на тањире, а поред тањира ножеве, увек оштрицама окренуте ка рубу тањира, никада обрнуто, јер иначе ће се десити несрећа.

Да се несрећа не би догодила, Ана увек у новчанику остави по један пфениг. Један пфениг да она и муж никада не осиромаше. Сиромаштво је болест, мисли Ана, а да се разболи не жели.

У домовини је имала посао. У Немачкој га нема. Анин муж каже да јој овде није ни потребан, она је потребна само домаћинству.

Чим он ујутро оде, Ана пере посуђе после доручка. Опере увек прво чаше, па шоље, па тацне, па тањире, па прибор за јело. На крају мужевљевој чашици и кашику за јаја. Ана не једе јаја, али он свако јутро жели једно, а она мора да оструже сасушено жуманце; од тога се свако јутро грози. Носи гумене рукавице, а ипак јој се грло стегне када четком, коју користи искључиво за то, одстрањује жутило са чашице за јаја и са кашике. Рукама испруженим далеко испред себе празни суд за кување јаја, већ се догађало да се при том исповраћа. Отвара орман под помињаром и гура суд за јаја у најудаљенији кутак, затим риба лавабо и проветрава кухињу. Каткад прозор остави сатима отворен, и то и зими, док воњ јаја безостатно не испари.

Из стана броји прозоре зграде преко пута. Десет прозора по спрату пута пет спратова. Наравно, може то да израчуна напамет, али ипак броји прозоре, одоздо нагоре, одозго надоле, и укосо. Понекад измишља линије по којима броји све позоре, а при том тачно зна колико их има.

Почиње да чисти прозоре, сваког дана очисти по један, очисти тако, током недеље, све прозоре у стану, и то и зими.

У гуменим рукавицама Ана сортира веш: своју и мужевљевој одећу, а затим још завесе и постељину, столњаке, прекриваче. Увек се нађе нешто што може да опере. Веш који се искувава Ана највише воли мада његово прање најдуже траје. Када термостат стоји на 95°, она зна да бактерије умиру. Бактерије морају да умру, каже Ана себи, пре свега оне у доњем рубљу и у мужевљевим чарапама. Ана мужу сваки дан изнесе пар чарапа отпорних на кување, али већ после тог једног дана смотане чарапе налик на кобасице које увече спусти под столицу у спаваћој соби базде на горгонзолу. Раније је Ана волела горгонзолу, али откад се удала не воли више тај сир. Ана сваљује кривицу на јаја што мужевљеве чарапе смрде већ после једнога дана. Да муж једе кувана јаја, приметила је тек у Немачкој. У посетама њеној домовини није их јео, није их ни тражио, у њеној домовини за доручак се не једу јаја, поготово не кувана.

Док машина за прање ради, Ана брише прашину, истерује сјај из столова и површина ормана и диже све столице са пода, седишта леже на површинама столова, она на ногама столица чисти површине којима столице додирују под. Мете и риба ку-

хињски под и плочице у купатилу. Погледа у машину за прање, термостат стоји на 95°, бактерије умиру.

Ана усисава дневну и спаваћу собу. Пре него што усиса ходник, ставља све ципеле пред врата стана. Сваку појединачно опет уноси, чисти ђон мокрим сунђером и расподељује крему за ципеле по кожи. Без гумених рукавица. Ана воли кожу, а и крему за ципеле. Отац јој је био обућар, раније га је често посматрала док ради, понекад је чак смела и да му помаже. Шаке су му увек биле обојене бојом коже, у коју је на крају утрљавао крему за ципеле и полирао је. Од њега је научила како се то ради. Ана своје и мужевљеве изгланцане ципеле опет ставља на подметач за ципеле у ходнику, сваку ципелу на своје место.

Време за шољу кафе. Ана прокувава прах у шољи, увек придода малчице кардамона, то тако зна из домовине. Уз кафу, коју Ана увек пије стојећи, поједе три кекса. Сваког дана поједе три кекса уз кафу, увек исте врсте: округле кексове с путером преливене чоколадом. Понекад има апетит на још један кекс, али забрани себи да га поједе јер сматра да су три кекса довољна. Ако некад нема апетита, што се ретко догађа, и тада поједе та три кекса уз кафу. Испере талог од кафе из шоље чим јој се последњи гутљај нађе у устима. Последњи гутљај дуго задржи у устима, мрвице кафе пливају по њима као сићушне рибице. Испира шољу врелом водом, никада средствима за прање, јер то поквари укус наредне кафе; Ана зна да само она користи ту шољу, и то само за кафу.

Тамо где је раније лежао кекс, леже мрве и комадићи чоколаде. Ана прстом тупка по тањиру, а онда сиса прст.

Десет минута пре него што је муж сваког дана у исто време позове из канцеларије, Ана очисти телефон једним дезинфекционим средством. После разговора, који обично потраје 3 минута и 45 секунди, што може да провери на дисплеју, поново дезинфикује слушалицу. То тако ради сваки дан, и сваког дана мора при том мало да се насмеје самој себи што чисти слушалицу после разговора с мужем.

У спаваћој соби на комоди лежи њен накит, синоћ га је као и увек пред одлазак на спавање ту оставила: три прстена у троуглу, око троугла наруквица, минђуше у бурми, а огрлица у три навоја око наруквице. Уобичајеним редоследом ставља на се прво огрлицу, а пред огледалом минђуше, па наруквицу, па прстење, а бурму увек на крају.

Ана одлази у куповину. Сваки дан иде у куповину, у оба супермаркета у близини, сваког дана улази у оба.

При напуштању стана врата дупло закључа. После првог одморишта између степеништа увек се окрене и још једном се врати, јер можда шпорет није искључен. Ана броји степенице док се пење уз њих, претпоследњу степеницу прекорачи. Шпорет је искључен. Шпорет је увек искључен када она иде у куповину јер га пре одласка у куповину не користи, али никада се не зна. Зато се Ана када одлази у куповину увек још једном врати и погледа да ли је шпорет стварно искључен. Одмах погледа и машину за прање, термостат стоји на 95°. На степеништу Ана мора још једном да се врати јер када је закључавала врата стана имала је на уму машину за прање. Да ли је двапут окренула кључ? Опет се пење, при том броји степенице и прекорачује претпоследњу. Окреће кључ два пута, врата стана одскачу, Ана одлази у дневну собу како би се одмах још уверила да ли је прозор дневне собе затворен. Јер ако падне киша, могла би да пада и у собу. Прозор је затворен.

Та два супермаркета нису далеко од куће. У једном Ана увек купује средства за прање и дезинфекцију, четкице за зубе и гумене рукавице. Пошто гумене рукавице не могу да се перу, купује сваке недеље нови пар. При том пази да увек узме неку другу боју, не ону коју је управо имала. Са четкицама за зубе је потпуно исто, боје не смеју да се понављају, а мужевљева четкица мора да има неку боју друкчију од њене; за мужа купује тамне, за себе светле четкице.

У другом супермаркету купује кекс с путером, кафу, јаја. И све друго што је потребно њој и мужу. Ана купује за доручак и вечеру. Увече кува, јер муж у фирми не добија топли оброк.

Да би купила јаја, Ана мора да се савладава. Пре него што из регала узме паковање од шест комада, извади из џепа папирнату марамицу. Отвори паковање и положи марамицу на јаја. Са два прста, која су марамицом заштићена од љуске, клати свако јаје. Ако неко јаје приања за паковање, ставља паковање опет у регал и узима друго. Ако ниједно јаје не приања, изгледа да ниједно није напрсло. Ставља паковање у колица за куповину. Папирнату марамицу пусти, као да не примећује, да падне на под, јер Ана се гади марамице.

После куповине броји степенице на степеништу, три спрата до њеног стана, убраја и претпоследњу степеницу, али њу Ана прескаче упркос тешким торбама.

Ципеле оставља напољу, пред вратима. У кухињи испакучује торбе и све спрема, све на одређено место: гумене рукавице

у орман под помињаром, јаја у посебну преграду у фрижидеру, кафу одмах изручује у кутију.

Ана брижљиво пере руке, мења панталоне, пуловер, облачи свеж доњи веш и чарапе.

У купатилу веша опрани веш над кадом, канап је ту више-струко затегнут. Сасвим позади веша гаће, прво своје сопствене, онда мужевљеве, користећи за мужевљеве гаће тамне, а за сопствене светле штисаљке. Затим веша поткошуље, сваку поткошуљу притеже уз канап двома штисаљкама исте боје. И пешкире, који сада долазе на ред, притеже истобојним штисаљкама. Најзад узима чарапе, прво сопствене, затим мужевљеве, које сада као и њене миришу на меко средство за прање. Ана сваки пар чарапа веша заједно, чарапе увек за врхове стопала, а сваки пар притеже штисаљкама исте боје.

Време је за јабуку. Ана сваког дана поједе по јабуку, ољушти је и ишчетврта. У домовини је јабуке јела с љуском, али је љуска јабука које овде купује у супермаркету третирана, каже њен муж, и Ана осети укус тога, и то чак и када ољушти јабуке.

Ана ољуштену и ишчетвртану јабуку једе стојећи уз прозор. Гледа у кућу преко пута и броји прозоре док брижљиво жваће. Пет спратова пута десет прозора, Ана их броји одозго надолу и одоздо нагоре, броји их укосо и дијагонално, а каткад још и на други начин, а при том тачно зна колико прозора има.

Када муж дође кући, јело мора да буде готово, сваки дан нешто друго, јер увече воли промену. Ујутро, међутим, увек жели јаје, кувано тачно пет минута у посуди за кување јаја, уз то две кришке хлеба са путером и џемом од јагода.

Када муж дође кући, јело је готово. Ана је поставила сто, ножеви леже тако поред тањира да оштрице показују ка рубу тањира, никада обрнуто, она жели да отклони сваку несрећу.

Он увек долази у исто време, тачно у минут, пред вратима стана изува ципеле и ставља их поред Аниних ципела. У ходнику веша мантил, жакет, кошуљу и панталоне, затим одлази у купатило. Ана чује како се купа. Она навлачи гумене рукавице и ручним апаратом усисава његов мантил и одело. Муж одлази у спаваћу собу, тамо мења доњи веш, она му је већ изнела нови. Ана излази пред врата стана, прска његове, а и своје ципеле дезинфекционим средством, пре свега ђонове. Док ставља ципеле на подметач за ципеле у ходнику, сваку ципелу на своје место, зна да његове чарапа смотане тако да личе на кобасице сада леже под столицом у спаваћој соби. Муж одлази у кухињу,

обукао је плаву тренерку. Она узима његову кошуљу и одлази у спаваћу собу, гуменим рукавицама сакупља његов ношени доњи веш и чарапе и све трпа у пластичну кесу на балкону. У пластичној кеси већ леже њене ствари, оне које је имала на себи за време куповине. На балкону бактерије не могу да почине толику штету, мисли Ана, бактерије из мужевљеве фирме и бактерије које је она из куповине донела кући.

После заједничког обода Ана пере судове, после заједничког телевизијског програма броји длаке. Пре заспивања, у кревету, Ана броји кратке тамне длаке на мужевљевим грудима. Још никада није успела да све изброји, сваки пут опет почиње изнова, скоро сваке ноћи. Потребне су јој за то обе руке да би појединачно помицала кратке тамне длаке, док муж мирује. Допада му се да чека када му Ана броји длаке, за њега је то игра. Ана броји све док је он не зграби за груди, стисне јој гузу и легне на њу.

Сутра ће чаршаве убацити у машину и опрати их на температури од 95°. Штета што не може све да се пере на 95°, мисли Ана, несрећу морамо убити већ у заметку.

Превео с немачког *Живота Филиповић*